

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

V današnji številki kmečka priloga

OBVESTILA

NAPREDNIH GOSPODARJEV

LETNIK VII.

CELOVEC, SOBOTA, 6. DECEMBER 1952

ŠTEV. 86 (546)

Indija se še naprej trudi za mir na Daljnem vzhodu

Uradni predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je pred nekaj dnevi izrazil „obžalovanje“ indijske vlade, spričo odločitve Pekinga, da bo po strupenem protiindijskem govoru Višinskega v OZN zavrnil indijski osnutek resolucije za rešitev vprašanja korejskih vojni ujetnikov. Sporočilo, ki je bilo spričo tega objavljeno, poudarja, da Indija sedaj „vnovič skuša pojasniti svoj predlog kitajski vladi“ in izraža prepričanje, da sedanje nasprotovanje Pekinga „ni dokončno“.

Indijski predstavnik je pripomnil, da je indijska vlada nadvse zadovoljna s prejemom njenega predloga pri drugih, zlasti pri majhnih državah poudarjajoč, da bo zavoljo tega Indija vsekakor še nadalje poskušala najti sporazumno rešitev za prenehanje korejskega spopada. V političnem odboru Generalne skupščine OZN in na njenem zadnjem plenarnem zasedanju je namreč indijski predlog že bil sprejet. Samo sovjetski blok je glasoval proti, dve delegaciji pa sta se vzdržali glasovanja.

Vedno več vzhodnonemških oboroženih sil...

Angleška visoka komisija v Nemčiji je objavila poročilo, iz katerega se da razbrati nekaj podatkov o oboroženih silah v Vzhodni Nemčiji. Poročilo zagotavlja, da je na ruskem področju trenutno pod orožjem nad 100.000 mož, (torej več kakor je smela imeti cela Nemčija vojašine po prvi svetovni vojni) odnošno vsaj 35.000 več nego pred šestimi meseci. Poleg tega ustanavljajo v Vzhodni Nemčiji letalske sile, ki štejejo že 5000 mož in mornarico s 4000 možmi.

Sodeč po poročilu, se iz skromnih začetkov razvija v Vzhodni Nemčiji dobro organizirana in moderno opremljena vojska pod nadzorstvom ruskih oficirjev. Kopne sile so razdeljene v tri divizije s poveljstvom v Pasewalku, kjer je bila nekoč tudi glavna komanda Hitlerjeve vojske. Te divizije so opremljene s tanki, protiletalskim topništvom in samogibnim topništvom. Mornarica in letalstvo pa sta bolj zaostala. Mornarica, ki jo imenujejo „pomorsko policijo“, razpolaga z okrog 50 manjšimi enotami in s tremi skupinami obalnih čolnov novejši izdelave. Kar zadeva letalstvo, pa so že pričeli uriti moštvo, uporabljajo pri tem ruska letala.

...Zapadna Nemčija pa naj zviša svoj prispevek za Atlantski pakt

Ameriški funkcionarji izjavljajo, da bodo v prihodnjem proračunskem letu pozvali Zapadno Nemčijo, naj poveča svoj finančni prispevek za organizacijo severnoatlantskega pakta. Njen prispevek v tem proračunskem letu je bil z odločitvijo sveta Atlantskega pakta 2,7 milijarde dolarjev, oz. kakih 10 odstotkov vrednosti letošnje nemške proizvodnje. Sedaj pa bodo zahtevali od Zapadne Nemčije, naj poveča svoj prispevek za najmanj 240 milijonov dolarjev, ker je po ocenitvi ameriških ekonomistov zapadnonemška proizvodnja dosegla vrednost 30 milijard dolarjev.

Zapadno nemški finančni minister Schäffer je izjavil, da se bo upr. slehernemu povečanju nemškega finančnega prispevka, poudarjajoč, da bi bila s tem ogrožena ekonomska trdnost Zapadne Nemčije. Ameriški funkcionarji pa kljub temu zagovarjajo zahtevo, naj bi se povečal nemški prispevek, pri čemer poudarjajo, da porabijo ZDA za obrambo 17% in druge države, članice Atlantskega pakta približno 10% vrednosti svoje proizvodnje.

Kairo. — Glasnik egiptovske vojske je najavil, da bodo izpustili na svobodo nadaljnjih 22 političnih zapornikov, interniranih od 7. septembra t.j. 11 dne. ko je bila ustanovljena vlada generala Naguiba. To je že drugi seznam izpuščenih oseb v zadnjih dveh tednih.

Eisenhowerjeva vlada kompletna

Le v presledkih se je pretekla tedne zvedelo za imenovanje zdaj tega zdaj onega ministra, ki jih je okoli sebe zbiral novi predsednik ZDA Eisenhower. Zdaj pa je že sestavil popoln seznam bodoče ameriške vlade. V njej so naslednje osebnosti: zunanji minister John Foster Dulles, obrambni minister Charles Erwin Wilson, finančni minister George Humphrey, notranji minister Douglas Mc Kay, pravosodni minister Herbert Brownell, poštni minister Arthur Summerfield, kmetijski minister Ezra Benson, minister za delo Martin Durkin in minister za trgovino Sinclair Weeks. Poleg teh ministrov bosta vladnim sejam prisostvovala še načelnik uprave za vzajemno varnost Harold Stassen in administrator za socialno zavarovanje gospa Ovetta Culp Hobby.

Razna druga imenovanja, ki jih Eisenhower še nadaljuje, se ne tičejo več neposredno nove ameriške vlade. Tu gre le še za druge visoke državne funkcije, diplomatske predstavnike itd.

Novi ameriški prezident že v Koreji?

Ker se general Eisenhower od nedelje ni več prikazal v javnosti, domnevajo novinarski krogi v Washingtonu, da je že odpotoval v Korejo. Tudi radioporočila zadnjih dni pravijo, da se take domneve v Ameriki vedno bolj zgoščajo. Predvčerajšnjem vsekakor ni bil res sprejet nobeden najavljeni obisk pri novo izvoljenem ameriškem prezidentu.

Praške smrtne obsodbe izvršene

V sredo popoldne je praški radio razširil uradno objavo pravosodnega ministrstva CSR, ki pravi, da so bile izvršene justifikacije na smrt obsojenih enajst bivših visokih funkcionarjev češke kominformistične partije in vlade CSR. Med obsojenimi so predvsem bivši zunanji minister Vladimir Clementis, bivši generalni tajnik centralnega komiteja KP CSR Rudolf Slansky, bivši centralni sekretar partije za moravsko oblast Oton Šling in bivši glavni urednik centralnega glasila KP CSR „Rude pravo“ Andrej Simon.

Kakor se je zvedelo, so bile izvršene justifikacije na dvorišču starodavnih zaporov in mučilnic na praškem Pankracu, prav tam, kjer so za časa nacistične strahovlade izdihnili svoja življenja tudi premnogi češki rodoljubi.

Ne glede na kakršno koli krivdo ali nekriždo sedaj usmrčenih praških obsojencev, je bil proces — samo eden v vrsti sličnih kominformovskih procesov, ki so že bili in še bodo — v prvi vrsti naperjen proti narodu Češko-

slovaške. Moskovski mogotci se pač za učvrstitev svoje vladavine ne ustrašijo niti krvavih uničevanj bivših njihovih poslušnih hlapcev, ki so se pozneje morda kdaj drznili dvomiti v kremeljsko vsemogočnost. Prizadevajo si, da bi zlomili odpor v tem primeru konkretno češkoslovaškega ljudstva, da bi mu ubili vero v njegove lastne moči, da bi pljuvali na njegovo preteklost, revolucionarne tradicije in kulturo. Ponovno so skušali pribiti svojo teorijo, da mali narodi sedaj moskovskih satelitskih držav nimajo za svojo osvoboditev nikakih zaslug, da jih je osvobodila le sovjetska armada ter da tudi sedaj ne bi zmogli ničesar, ko bi jim ne komandirali „bratski osvoboditelji“.

To je ena stran, kot vseh drugih, tako tudi praške sodne tragikomedije. Druga stran pa je moralni padec in propad vseh „velikih načrtov“ miroljubnega vladanja in zagotovljenih pozicij kremeljskih gospodarjev v domovini Čehov in Slovakov.

Adenauer še ni mogel prodreti

Zadnje tri dni je bila v bonnskem parlamentu dolgo pričakovana pomembna debata o ratifikaciji pogodb, sklenjenih med zaveznički in bonnsko vlado. Prvič so v zapadnonemškem parlamentu debatirali o tem vprašanju že pred petimi meseci, za zasedanje, določeno na 3., 4. in 5. december, pa je bila predvidena druga in tretja razprava (zapadnonemški parlamentarni poslovnik namreč predpisuje tri razprave pred izglasovanjem zakonov). Čeprav vladna koalicija in socialdemokratska opozicija ne mislita ločeno, kar se tiče potrebe po ponovni oborožitvi Nemčije, so na razpravi vendar slej ko prej prišla do izraza bistvena nasprotja. Kot glavni govornik je kancler Adenauer na vso moč zagovarjal sklenjene pogodbe in zahteval naj jih parlament brez pridržka odobri. Tu gre namreč za tako imenovano generalno pogodbo, ki naj bi dala Zapadno Nemčijo spet neodvisnost in suverenost, ter za pogodbo o evropski obrambni skupnosti, ki da naj Nemčiji zagotovi pomoč držav sopolisnic te pogodbe v slučaju agresije iz vzhoda. Stanje okoli teh pogodb pa je tako, da so dejansko že sklenjene in od drugih držav že odobrene in jih zato nikakor ni mogoče več spreminjati ali izpopolnjevati, marveč preostane le še alternativa „da“ ali „ne“.

Govorniki socialdemokratske opozicije so predvsem poudarjali, da ne obstoja nespornost glede na načelno potrebo ponovne oborožitve Nemčije, ampak le zaradi načina in časa, kako in kdaj naj se izvede. Svoboda samostojnega ukrepanja si Zvezna republika s temi pogodbami sedaj ne bo prikljubila, prej ji bodo še zožili trenutno mero te svobode. Prav tako sklenitev odnosno odobritev pogodb v danem položaju in času ne more sprostiti pot k

združitvi obeh Nemcij marveč bi jo le blokirala. Zato menijo nemški socialdemokrati, da bi bilo potrebno še počakati na nadaljnji razvoj v Evropi in na svetu predvsem glede na zapadno-vzhodne odnose.

Stranke vladne koalicije, zlasti pa sam kancler Adenauer, so pričakovali, da bo parlament takoj po drugi razpravi o ratifikaciji generalne pogodbe in pogodbe o evropski obrambni skupnosti prešel k tretji in zadnji razpravi, pa so sklenili (kakor pravijo zadnja poročila, ki smo jih prejeli pred zaključkom redakcije), da je bila tretja razprava odgojena na čas po Novem letu. Kot razlog zato navajajo, da naj bi ustavno sodišče, ki ga je zvezni prezident dr. Heuss naprosil za oceno, ali so te pogodbe v skladu z zapadno-nemško ustavo ali ne, imelo še predhodno možnost dati to oceno. Adenauer, ki je hotel na hitro izsiliti nemškemu parlamentu ratifikacijski zakon, zaenkrat torej le še ni uspel.

Donnelly odstopil

Ameriški visoki komisar za Nemčijo in veleposlanik pri bonnski vladi Walter Donnelly je te dni podal ostavko na svoj položaj. Njegov naslednik bo verjetno sedanji namestnik visokega komisarja za Nemčijo Samuel Reber.

Kakor izjavljajo ameriški politični krogi v Nemčiji, je običaj, da diplomatski predstavniki ponudijo ostavko, čim pride do spremembe ameriške vlade. Domnevajo pa tudi, da je Donnellyjev odstop morda nekako v zvezi z zavlačevanjem ratifikacije pogodb med zaveznički in bonnsko vlado, ki jih je ameriški senat že odobril.

DFDL obvešča

Celovec, 4. 12. 1952. — Danes se je zglasila na sekretariatu DFDL delegacija štirih odposlancev s sestanka devetnajstih zasebnikov in je pod vodstvom gospoda Reichmanna Jake intervenirala, da bi se DFDL zavzela za enotnost koroških Slovencev na prihodnjih volitvah.

Delegacijo je sprejel organizacijski sekretar DFDL tov. dr. Franci Zwitter in ji na njena izvajanja odgovoril, da z zadovoljstvom jemlje na znanje pripravljenost zborujočih za enotnost, da pa tozadevna intervencija pri DFDL ne bi bila potrebna, ker je Demokratična fronta od vsega začetka postavljala, propagirala in tudi dokazala prizadevanje za enotnost v vsem svojem delu. V ostalem je DFDL že na zadnji seji svojega Izvršnega odbora sprejela sklep, da vsi odborniki poslušajo mnenje naših ljudi o volitvah in bo o tem sklepala tudi na prihodnji seji Izvršnega odbora, ki bo v nedeljo. Organizacijski sekretar je v nadaljevanju izjavil, da bo izmešeno željo delegacije posredoval in podpiral tudi na nedeljski seji Izvršnega odbora, da pa je seveda dokončna odločitev pri Izvršnem odboru DFDL samem. On za svojo osebo da je prepričan, da se bo Demokratična fronta kakor do sedaj tudi pri bodočih volitvah prizadevala za enotnost vseh koroških Slovencev in v tem oziru od strani DFDL gotovo ne bo nobenih ovir.

Na vprašanje organizacijskega sekretarja, koga predstavlja delegacija in kaj je bil namen sestanka, so delegatje izjavili, da ni bil namen sestanka, da se ustvari nova oziroma tretja stranka, niti se ni razpravljalo o programu ali kakršnem koli kandidatu temveč je bil edini namen ta, da se apelira na obe skupini v gornjem smislu. Delegacija je odšla potem, kakor je izjavila, od DFDL tudi k Narodnemu svetu koroških Slovencev, da tam v istem smislu intervenira.

Iz sekretariata DFDL

Arabci so nezadovoljni z delom OZN

Libanonski predstavnik v Washingtonu dr. Charles Malik je obdolžil OZN, da ni nepristranska v arabsko-izraelskem sporu. V govoru, ki ga je imel po radiu v okviru oddaje „Položaj na Srednjem vzhodu“ je dejal, da je OZN zelo malo napravila v Palestini in da ni uresničila nobene izmed postavljenih nalog za internacionalizacijo Jeruzalema, naseljevanje arabskih beguncev in ozemeljsko razdelitev Jeruzalema. Malik je dalje dejal, da nobena arabska država ne namerava obnoviti vojne z Izraelom, vendar se Arabci boje, da bo Izrael nadaljeval borbo, saj je glede tega na boljšem položaju.

Tudi Egipt bo dobil novo ustavo

Zadnjič smo poročali o objavi osnutka novega ustavnega zakona v Jugoslaviji, o katerem bodo sedaj razpravljali delovni ljudje in družbene organizacije, ga ocenili in dodali svoje predloge.

Iz Kaira pa zdaj poročajo, da so se tudi začele priprave za izdelavo nove ustave. Poročilo pa ne pove, ali gre za novo monarhistično, ali morda za kako republikansko ustavo. Vlada je imenovala odbor pravnikov, ki bodo napravili načrt nove ustave ter ga predložili ustavodajni skupščini, pri čemer bodo upoštevali predloge in pripombe raznih egiptovskih organizacij in skupin. Končno bo načrt ustave predložen državljanom z referendumom. Egipt je brez parlamenta že od Farukovega odstopa. Prejšnji teden pa je bivši predsednik vlade Ali Maher predlagal naj ustavodajna skupščina izdela načrt nove ustave. — Kakor znano, je predsednik egiptovske vlade napovedal, da bodo volitve v Egiptu februarja.

Kam bo krenila Amerika?

V Ameriki sedaj vlada nekakšno medvladje. Truman je sicer še vedno titularni šef ameriške uprave ni vlade, ki obstoja tako le iz sveta njegovih sekretarjev, Eisenhower pa ima oblast praktično že v svojih rokah, vendar pa pravno še ne nastopa kot odgovorni predsednik. To bo trajalo do 20. januarja, ko se bo slovesno vselil v Belo hišo.

Dokler ne bo nastopila nova uprava in dokler ne bo nova ameriška vlada tudi uradno pojasnila svojega stališča o perečih mednarodnih vprašanjih, toliko časa bomo navezani le na razne več ali manj verjetne domneve, kam bodo krenili republikanci in kako bodo zagrabili to ali ono vprašanje. Ta ugibanja mučijo prav tako evropsko kot seveda ameriško javnost. Še posebno, ker ima ameriška uprava izrazito enostranski značaj. Z novim predsednikom se namreč v Ameriki vse menja, seveda le v vrhovih. Ameriški predsednik ne upravlja in vlada namreč le preko svojih ministrov-tajnikov, marveč tudi preko raznih komitejev, institutov itd. Ta tradicija, ta sistem, ki sloni na osebnem zaupanju predsednika v svojo „ekipo“, datira še od devetnajstega stoletja.

Vest, da je Eisenhower že zdaj imenoval svoje najožje sodelavce, je zato ko blisk prešinila ves svet, saj nihče ni pričakoval tako nenadne poteze. Vsak po svoje tolmačijo ameriški listi to najnovejšo potezo Eisenhowerja. Brez dvoma je na ta način skušal zamašiti vrzel, ki je nastala v tej prehodni dobi. Največji del komentarjev se v svojih domnevah strinja s splošnim pričakovanjem, da se bo general naslonil na antiizolacionistično krilo republikancev, niso pa redki niti tisti, ki zatrjujejo, da pomeni postavitev Dullesa na najvažnejše mesto v bodočem Eisenhowerjevem kabinetu, na mesto državnega tajnika za zunanje zadeve, popuščanje pred Taftom. Dulles se med volilno kampanjo res ni hotel oprede-

liti ne za enega ne za drugega in tudi njegova politična platforma, ki jo je republikanska stranka na letošnjem kongresu v Chicagu osvojila kot svojo, je tako sestavljena, da so jo lahko sprejeli i Taftovi izolacionisti i njegovi nasprotniki — „internacionalisti“.

Toda, če so onkraj Oceana sprejeli vest o Dullesovi postavitvi brez posebnih pridržkov pa jo v Evropi, posebno v Angliji, niso vsi pozdravili lahkega srca. Dulles je namreč avtor dveh „zamisli“, ki jih v Londonu smatrajo za kaj nevarni: „teorija o osvoboditvi Vzhodne

Evrope“ in „teorija o letalskih represalijah v središču“ — v primeru kakšne nove ruske avanture. Toda prva — sedaj na splošno podarjajo — je bila zamišljena le kot volilni šlager. Upajmo pa, da bo tudi bojazen, da bi odslej vladali v Ameriki kar trije generali: Eisenhower, General Motors in General Electric (General Motors in General Electric v resnici nista dva generala, ampak največji dve industrijski podjetji s temi imeni v ZDA, ki sta v pretekli vojni zaslužili ogromne milijarde — op. ur.) brez vsake osnove.

Stalni obmejni izgredi

Ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ je poslalo bolgarski vladi noto, v kateri navaja več primerov agresivne delavnosti bolgarskih državnih organov proti Jugoslaviji. V noti je navedeno, da so bolgarske oblasti ob podpori in soudeležbi svojih obmejnih organov od avgusta do konca oktobra letos skušale triindvajsetkrat vtihotapiti v Jugoslavijo svoje vohune in teroriste.

V noti je opisanih nekaj teh primerov, prav tako pa je tudi navedeno, da so bolgarski teroristi med nekim spopadom z jugoslovanskimi obmejnimi stražniki v bližini obmejne vasi Cornje Nevlje 6. septembra ubili nekega jugoslovanskega državljanca.

Jugoslovansko ministrstvo za zunanje zadeve protestira tudi zato, ker bolgarska vlada ni odgovorila na noti jugoslovanske vlade, poslani v avgustu, ki navajata vrsto primerov o delavnosti bolgarskih organov in zahtevata, naj preneha takšna sovražna delavnost. Bolgarska vlada potrjuje s tem, da ni odgovorila na ti dve noti, samo svojo vlogo v sovražni delavnosti bolgarskih državnih organov proti FLRJ. Nota ministrstva za zunanje zadeve vnovič zahteva, naj bolgarska vlada ukrene vse potrebno, da bi prenehala takšna in podobna delavnost bolgarskih organov proti Jugoslaviji.

Prav tako je ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ poslalo noto albanski vladi, v kateri odločno protestira proti sovražni in vojnoljubni politiki, ki jo izvaja albanska vlada po svojih organih proti Jugoslaviji, da bi izzvala nemire in zaostila odnose med obema državama.

V noti navaja, da so albanski obmejni organi od 1. avgusta do 30. septembra 1952 povzročili 34 obmejnih izgredov, kršitev jugoslovanskega ozemlja in zračnega prostora ter pošiljali teroriste in diverzante na jugoslovansko ozemlje. Albanski obmejni organi so poleg tega ubili jugoslovanskega oficirja Branka Vujoviča.

Ta sovražna delavnost albanskih obmejnih in drugih organov, je rečeno v tej noti, jasno dokazuje, da albanski vladi manjka vsake volje in želje, da bi prenehala z odkrito sovražno politiko proti Jugoslaviji, ter pomanjkanje pripravljenosti, da bi vse spore reševali na miren način. Zaradi tega sporoča ministrstvo za zunanje zadeve, da bo nosila odgovornost za vse posledice, ki bodo nastale zaradi takega delovanja albanskih organov, izključno albanska vlada.

Še vedno fašistični zakoni

Odkar so se po zloglasnih londonskih sklepih spet usidrali italijanski funkcionarji v zavezniški upravi na Svobodnem tržaškem ozemlju, le-ti na vse načine poskušajo nadaljevati in ojačiti stare poitalijančevalne metode proti slovenskemu prebivalstvu. Pri tem se najrajši poslužujejo zakonov iz Mussolinijeve dobe, ki so dandanes v coni „A“ še vedno veljavni.

Nedavno je italijanski predsednik conskega sveta Palutan zahteval, naj bi s poti pri vходу v slovensko vas Sestjan odstranili dvojezični napis. Nato so občinski odborniki, izvoljeni na listi slovenske skupnosti za občino Devin-Nabrežina, h kateri spada omenjena vas, vložili protestno resolucijo proti zahtevi Palutana. V resoluciji, o kateri je moral občinski odbor te dni razpravljati, ugotavljajo, da je bila napisna tabla z italijanskim in slovenskim napisom obešena na zahtevo celotnega prebivalstva te občine, zahteva Palutana po odstranitvi pa temelji na fašističnem protislovenskem zakonu iz leta 1923.

Izzvani po nezaslišani provokacijski zahtevi italijanskega šovinista slovenski občinski odborniki v svoji resoluciji ne zahtevajo samo, da občinski svet zavrne to zahtevo ampak pozivajo tudi zavezniško vojaško upravo, da brez odlašanja razveljavi vse še obstoječe fašistične zakone, ker nasprotujejo duhu in besedilu mirovne pogodbe, po kateri je sloven-

ski jezik priznan kot uradni jezik na STO. Prav tako resolucija zahteva od zavezniške vojaške uprave, naj razveljavi tudi fašistični odlok iz leta 1923 ter na novo uzakoni slovenska imena za kraje v coni „A“ Svobodnega tržaškega ozemlja.

Beneški Slovenci se bore proti potujčevanju

Kakor poroča „Primorski dnevnik“, so prebivalci dveh pretežno slovenskih vasi v Benečiji demonstrativno odklonili udeležbo pri občinskih volitvah. Slovensko prebivalstvo teh dveh vasi je namreč že večkrat zahtevalo, da se te dve vasi ločita od furlanske občine Gorjani in priključita slovenski občini Brdo.

Italijanske oblasti so umetno ločile te dve vasi iz slovenske sredine ter ju priključile furlanski občini, da bi ju lažje potujčile. Iz protesta proti neupoštevanju njegovih zahtev, slovensko prebivalstvo teh dveh vasi ni hotelo na volišče.

Prosvetni vestnik

Občni zbor SPD - pregled prosvetnega dela na vasi

Ko se bomo v prihodnjih tednih zbirali na letnih občnih zbora naših domačih prosvetnih društev, se bomo ozrli nazaj na preteklo delovno dobo; kritično bomo presodili naše delo v zadnjih dvanajstih mesecih, nepristransko bomo ugotovili, kaj je bilo dobrega, uspešnega in koristnega, samokritično pa bomo tudi priznali, kaj je bilo slabega, zgrešenega ali celo škodljivega. Kajti najslabše bi bilo, če bi zaprli oči pred dejstvi, kakršna so in hoteli gledati vse naše delo v lepi luči. Ne bojmo se priznati napak, ki smo jih morebiti napravili, ker le potem, če jih bomo spoznali in poznali, jih bomo lahko tudi popravili oziroma se ubranili novih.

Prav tako pa je naloga občnega zbora tudi v tem, da najde in začrta pot za čim bolj uspešno delo v bodoče, da napravi načrt, ki bo usmerjal društveno delovanje v novem poslovnem letu. Na izkušnjah, ki smo jih napravili pri dosedanjem delu, mora torej novi odbor zgraditi okvir bodočega delovanja, mora nakazati naloge, ki jih bomo uresničevali prihodnje mesece. Zato je občni zbor tudi velike

PO ŠIRNEM SVETU

Praga. — Glasilo KP Českoslovaške „Rude Pravo“ potrjuje v eni izmed zadnjih števil, da se bo bržkone v kratkem začel proces proti nekdanjemu generalnemu tajniku poljske delavske stranke in podpredsedniku vlade Gomulki. Časnik piše, da na Poljskem pripravljajo sodno razpravo proti „plačancu Gomulki po procesu proti Rajku na Madžarskem, Kostovu v Bolgariji in Koči Dodjedju v Albaniji.“

Frankfurt. — Več predstavnikov nemških nevtalcev je ustanovilo novo stranko, ki so jo imenovali „neodvisna vsenemška narodna stranka“. V razglasu stranke je rečeno, da se ne bo nova stranka naslanjala ne na vzhod ne na zapad, pač pa se bo borila za enotnost Nemčije. Skrajni cilj stranke je „federalna Evropa, ki bi postala miroljubna tretja sila med dvema taboroma.“

Pariz. — Za začasnega generalnega direktorja UNESCO je bil soglasno izvoljen namestnik generalnega direktorja John Taylor, zastopnik ZDA. Na tem položaju bo ostal do prihodnje generalne konference te organizacije, ki bo verjetno sklicana aprila 1953.

Washington. — Belgijski poslanik v ZDA Paul Van Zeeland je izjavil, da je Evropi še naprej potrebna ameriška pomoč, čeprav je Marshallov načrt kot začasen ukrep znatno prispeval za razvoj evropskih držav z dolgoročnimi gospodarskimi ukrepi.

Bonn. — Na pokopališču zloglasnega hitlerjevskega koncentracijskega taborišča Belsen-Bergen na Spodnjem Saškem so odkrili spomenik v počastitev 22.500 žrtev nacistične. Spomenik je odkril predsednik zapadnonemške republike profesor Heuss.

Ženeva. — Upravni odbor Mednarodne organizacije dela je končal svoje zasedanje s priporočilom, naj se v upravni odbor sprejme predstavnik Japonske in Nemčije. Sprejeta je bila resolucija, ki priporoča, naj se na prihodnji generalni konferenci upravni odbor razširi, za kar bo potrebna predhodna sprememba statuta Mednarodne organizacije.

Tokio. — Japonski ministrski predstnik Jošida je izjavil v parlamentu, da bo njegova vlada odklonila oborožitev države. Izrazil je upanje, da general Eisenhower in njegov bodoči državni tajnik Foster Dulles, ki dobro poznata japonski položaj, ne bosta zahtevala od japonske vlade kaj takega, zlasti zato, ker ustava nasprotuje oborožitvi.

Zveza slovenskih izseljencev poziva

vse svoje člane, da, v kolikor tega še niso napravili, takoj vložijo prošnjo za izstavitve tako imenovane izkaznice za žrtve fašizma (Opferausweis), ker tozadevni zakon s koncem tega leta, to je z 31. decembrom 1952, zgubi svojo veljavnost. Ponovno opozarjamo, da po tem roku ne bo več mogoče vlagati takih prošenj. Potrebne tiskovine kakor tudi vsestranska pojasnila dobite pri Zvezi slovenskih izseljencev, Celovec, Gasometergasse 10.

O d b o r.

GOSPODARSKI DROBIŽ

Pasivna zunanja trgovina

Iz statističnega poročila o uspehih avstrijske zunanje trgovine v prvem, drugem in tretjem četrtletju 1952 je razvidno, da je Avstrija izvozila blaga v vrednosti 7.822,9 milijona šilingov in uvozila vključno ERP-dobave v vrednosti 11.004,5 milijona šilingov. Prvih devet mesecev letošnje avstrijske zunanje trgovine torej izkazuje trgovinski primanjkljaj v znesku 3.181,6 milijona šilingov. Vrednost uvoženih ERP-dobrin je dosegla 1.691,9 milijona šilingov. Iz te vsote je razvidno, kako je Avstrija še vedno navezana na inozemsko pomoč in kakšni naporji bodo še potrebni, da se ne bo življenjski standard znižal, če bo prenehala inozemska pomoč. Največjo uvozno postavko predstavljajo surovine, namreč znesek 3.713 milijonov šilingov. Vrednost uvoženih življenjskih potrebščin in poživil je znašala 3.058,4 milijona šilingov, dokončnih izdelkov 2.096,9 milijona in polfabrikatov 1.746,3 milijona šilingov.

Božična in novoletna voščila

Vabimo znance, družine in podjetnike po naši zemlji, da tudi letos izrazijo svoja božična in novoletna voščila z objavo v „Slovenskem vestniku“. Te lepe navede se poslužimo prav vsi od skrajne slovenske Zilje do Labuda. Strani božičnih in novoletnih voščil naj bodo neka revija nas vseh, ki nam je pri srcu dobrobit vsega našega in ki stremimo za tem, da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak — to je: razumevanje in enotnost med nami in mir med narodi.

Izrežite naročilnico in jo izpolnite ter pošljite na naslov: Uprava „Slovenski vestnik“, Celovec-Klagenfurt, Gasometergasse 10. — V pripombi navedite kakšno voščilo želite, ker cena za običajno velikost voščila je 10 šilingov, za dvakratno velikost 20 šilingov in trikratno velikost 30 šilingov. V pripombi lahko tudi navedete besedilo, ki ga želite v voščilu, če naročite dvakratno ali trikratno velikost voščila.

NAROČILNICA

Ime: .....
Poklic: .....
Kraj bivališča: .....
Pripomba: .....

Demonstracija žena na Dunaju

S transparenti in baklami je minuli torek v večernih urah korakalo okoli 1000 žena po dunajskih ulicah. Molče so dunajske žene demonstrirale za vrnitev vojnih ujetnikov v Sovjetski zvezi, ki jih tam še danes zadržujejo. Zbrale so se na periferiji mesta, kjer je v kratkem nagovoru neka neznana žena poudarila, da pri tej demonstraciji ne gre za nikako politično ali protestno akcijo, marveč za izraz prošnje, naj jim vrnejo može in sinove ter otrokom očete. V tem smislu so bili tudi napisi na transparentih. Od zbirališča so žene korakale proti centru Dunaja, mimo sovjetske komandanture, pred magistratom pa so se nemo in mirno razšle.

Podvojeno število brezposelnih

Deželni delovni urad za Koroško javlja, da je tekom meseca novembra brezposelnost na Koroškem narasla na blizu 10.500, to je več kot dvakrat toliko kakor koncem meseca oktobra, ko so na Koroškem našteali okoli 4750 brezposelnih. Približno dve tretjini brezposelnih so moški ena tretjina pa ženske.

KOLEDAR

Sobota, 6. december: Miklavž
Nedelja, 7. december: Ambrozij
Ponedeljek, 8. december: Breznj. Spoč. M. D.
Torek, 9. december: Peter Fourier

SPOMINSKI DNEVI

7. 12. 1835 — Izročena prometu prva železniška proga v Nemčiji med Nürnbergom—Fürthom — 1941 Japonska napadla Anglijo in Ameriko — 1944 Partizani so z ukano osvobodili iz celjskega zapora „Starega piskra“ 500 slovenskih talcev.
8. 12. 1918 — Rojen v Ljubljani partizanski pisatelj Klusov Jože, s pravim imenom Bogo Flander — 1946 Začetek slovenskega kongresa v Beogradu.
9. 12. 1826 — Rojen pri sv. Duhu pri Skofji Loki pesnik, prevajalec in politik Franc Cegnar.

Grabštanj

Pri kmetu Martinjaku v Dražji vasi je v gospodarskem poslopu v noči od nedelje na ponedeljek izbruhnil požar, ki je z veliko brzino zajel vse poslopje. Vse prizadevanje, da bi ogenj ukrotili, je bilo zaman. Poslopje je postalo žrtev plamenov do zidovja. Teško prizadetemu gospodarju so zgorele tudi vse zaloge krme, kar je posebno letos, ko je vsled nepopolne krmske letine za krmo posebno trdo, zelo občutno. Ogenj je poleg tega uničil tudi gospodarske stroje in orodje in cenijo škodo preko 90.000 šilingov.

Smihel nad Pliberkom

Dalje časa se že nismo oglasili v našem listu, danes pa moramo nekoliko podražiti naše fante, ker malomarno gledajo zraven, ko prihajajo po naša dekleta ženini takorekoč od zunaj. V nedeljo, 23. novembra so se poročile kar tri iz naših vrst, iz vrst našega slovenskega prosvetnega društva „Peca“, namreč: Haninova Ivanka, Tratnikova Marica in Burjakova Micika.

Od nekdanj pa je ne ravno dobra in lepa navada, da poročene žene ne delujejo več v prosveti, zato utrpí naše v zadnjih letih cvetoče prosvetno društvo z izgubo imenovanih deklet, najboljših igralk in sodelavk, ne lahko nadomestljivo izgubo. Ivanka je na primer pri vsaki igri rada prevzela najtežjo žensko vlogo, neglede na to, če je nastopila v osebi kot mlada ljubimka ali starejši ženska. V igri „Roza Jelodvorska“ je igrala Hildegardo, v drami „Sin“ spet mlado Heleno, v igri „Kralj na Betajnovi“ pa je nastopila kot stara Lužarica. To pomeni, da je Ivanka pojmovala prosveto in odrsko umetnost pravilno.

Tudi Burjakova Micika je pogosto nastopila na našem odru in igrala prav izvrstno ter se prav tako ni branila prevzeti nobene vloge, bodisi tudi starejše ženske.

Tratnikova Marica pa je kot izurjena tipkarič bila vedno pripravljena pomagati odboru pri pripravi prireditev in je na ta način prispevala svoje k uspehu.

Zaradi tega se odbor v imenu vseh članov vsem trem poštrevovalnim članicam za trud in sodelovanje v naši prosveti zahvaljuje in kličie vsem na mnoga srečna leta!

Živinorejska zadruga za Libuče in okolico je gradila in zboljšuje pašnik

V nedeljo, dne 16. novembra t. l., je imela Živinorejska zadruga za Libuče in okolico pri Brezniku v Pliberku svoj občni zbor. Iz poročila načelstva lahko povzamemo sliko o razvoju, napredku in težkočah zadruga in o delu, ki ga je izvršila v preteklem letu. Pred kakimi štiridesetimi leti so nekateri uvideli kmetje, med temi v prvi vrsti Stefan Kral iz Dolge brde in več drugih, kupili na vrhu Belšaka obsežno Štubarjevo posestvo, ki so ga namenili za podlago napredku in zboljšanju živinoreje, ki pomeni za našega kmeta hrbtenico gospodarskega obstanka in vir dohodkov. Pred štiridesetimi leti so torej ustanovili Živinorejsko zadrugo. Prvi načelnik je bil Stefan Kral, ki mu pripadajo za mlado zadrugo velike zasluge, ki se ne smejo pozabiti. Stori je vse potrebne korake pri oblasteh in uredil finančno plat za odplačilo imenovanega posestva. Kralj je bil tudi slovenski župan libuške občine, ki takrat še ni bila razdeljena. Med časom Kralovega županovanja je bil v libuški občini slovenski tajnik Franjo Müller, ki so ga izvolili tudi za tajnika Živinorejske zadruga, ki je na tem področju deloval z veliko vnemo.

Na zadrugnem posestvu so nastavili pastirja

Zahomec

Težka nezgoda je zadela pri delu našega Nika Kriegla, p. d. Kriegla, ko je bil s svojim sinom zaposlen v gozdu. Nikota je zadel smrekov hloď za nogo tako, da ga sin niti opustiti ni mogel in je moral poklicati drvarje, da so ga pomagali rešiti. Toda nesrečni Niko je zadobil težke poškodbe in sicer trikratni zlom noge. Tako poškodovanega so prepeljali v beljaško bolnico, kjer na gotovo nekaj časa ležal, preden bo spet na nogah. Želimo pa vsi vrlemu sosedu in vaščanu, da bi čim prej okreval in prišel spet zdrav med nas. Zaradi tega se tudi ni mogel udeležiti občnega zbora občinskega odbora Slovenske kmečke zveze, ki smo ga imeli minuli torek. Kmet Kriegl je namreč tudi delaven in podjeten odbornik občinskega odbora Slovenske kmečke zveze, ker ve, da je Slovenska kmečka zveza tista naša organizacija, ki si v razumevanju naših potreb prizadeva izboljšati naš pereči gospodarski položaj, da se bomo ohranili na naših kmetijah kot svoji gospodarji.

Lipa nad Vrbo

Minulo nedeljo pozno zvečer je zadel nek osebni avto na cesti pri Lipi v občestni kamen. Iz Beljaka je kmalu privozil rešilni avto, ki je transportiral nekega gozdnega delavca v celovško bolnico. Voznik rešilnega avta je svoj voz zavrl in ga hotel ustaviti, da bi onemu pomagal. Zaradi poledice pa je rešilni avto занeslo tako, da je zadel v osebni avto in se prekučnil. Šofer Erich Matnak je utrpel znatnejše poškodbe, neka oseba, ki se je tudi nahajala v avtu, je zadobila lažje poškodbe, dočim je gozdni delavec ostal nepoškodovan. Ob osebnem avtu je bilo nekaj ljudi, med katerimi je Lidija Juh iz Borovlj odnesla po-

in prevzemali vsako leto na pašo živino, v začetku okoli 40 do 45 po številu, ko še opušče ne njive in pašniki niso bili izčrpani. Seveda so kmetje zadrugniki s prostovoljnim delom razvažali in raztrosili hlevski gnoj, toda bilo ga je premalo in polagoma so se pašniki izčrpavali, tako da so mogli prevzemati vedno manj živine na pašo.

Leta 1920 je bila libuška občina razdeljena in del občine je pripadel Jugoslaviji in prvi načelnik Kral je s svojim posestvom pripadel na jugoslovansko ozemlje. Nato so člani Živinorejske zadruga izvolili za načelnika Alojzija Milača, posestnika p. d. Brenarja na Blatu. Milač je za zadrugo mnogo storil, vzdržal je v težki poplebiscitni dobi, premagoval vsakovrstne težkoče in se nešteto krat napotil na Štubarjev vrh, posebno, kadar so prevzemali živino. Vedno so ga zadrugniki radi imeli v svoji sredi, kar si je pridobil s svojim vedrim nastopom, znanjem in izkušnjami. Kljub vedno težjim gospodarskim prilikam je posestvo vzdržal in to je tudi velika njegova zasluga.

Milačev naslednik je postal v dobi naraščajoče gospodarske krize kmet Janez Kos v Šmarjeti. Gospodarske težkoče so postajale

škodbe. Kmalu sta prispela dva beljaška rešilna avtomobila, od katerih eden je odpeljal v celovško bolnico namenjenega gozdnega delavca, drugi pa ostale nove ranjence v bolnico v Beljak. Na rešilnem avtu je zaradi nezgode nastala občutna materialna škoda.

Celovec

V takimenovani „Mrzli kleti“ na Križni gori je čez zimo nastanjena bogata zbirka mešančija, zbirka vsakovrstnih živali, znanega podjetja Prechtla. Nedavno je podjetje obogatilo svoje živalsko kraljestvo z nabavo velikankega slona in je razstava živalstva upravičeno lahko ponosna na to pridobitev, ker je v vsej Avstriji samo še v Schönbrunn en slon. Velika slon žival tehta ogromno težo 5000 kilogramov in izvira iz indske džungle, kjer je pred 40 leti zagledala luč sveta. V njegovi domovini so mladega slona vjeli, nakar ga je prevzel nek holandski zoo, pozneje je pa prispel v Köln, od koder so ga transportirali k podjetju Prechtl v Celovec.

Slon potrebuje skrbne nege, kar seveda ni majhna zadeva in požre na dan celih 250 kilogramov sene in ovsa, kar je samoumevno, da takšno krmiljenje nekaj stane. Popije pa ta velikan en sod vode na dan, namreč v treh obrokih 300 litrov. Vsak dan morajo slona skraćiti in v mrzlih nočeh odeti s slamo. Slon po večini stoji in se vleže le, če je zelo utrujen, kar se zgodi samo dvakrat na teden. V svoji okolici raznih živali ne trpi, dobro se razume samo z konjički. Ogromna žival je dobro dresirana in prav priljudna, vendar je močno priklenjena, da se ne more odtrgati. Prihodnje poletje pa bo potoval po sejmi in razstavah, kjer ga bo občudovalo staro in mlado. Njegova življenska pot pa je še dolga, ker ni izključeno, da bo dosegel starost 300 let.

vedno bolj kritične, znana kmetijska kriza, ki se je iz leta 1931 stopnjevala iz leta v leto. Kmetje, ki so pasli svojo živino na pašniku, so komaj zmagovali primeroma nizko pašnino, les, ki je prirastel na posestvu ni imel zaradi transportnih težkoč nobene cene. Za meter drv si dobil zgoraj komaj 1 šiling, davki pa so bili visoki, poslopje je bilo treba popravljati in vse neštete težkoče je moral načelnik zmagovati, dokler ni prišla druga svetovna vojna, ko so zadrugo prevzeli drugi in po svojem gospodarili. Bili bi nehvaležni, če ne bi poudarili zasluge, ki jih ima Kos za zadrugo pri svojih neštetih poteh in skrbih, ki jih je zanjo storil.

Po svetovni vojni se je preorganizirana Zveza slovenskih zadrug z novim zaletom založila za razvoj in napredek slovenskega zadrugništva na Koroškem. Vseprisotni so že vidni uspehi njenega dela in pobude tako tudi pri Živinorejski zadrugi v Libuči.

Letošnji občni zbor je mogel pokazati prve znatne povojne uspehe. Na Štubarjevem vrhu je bilo živahno gibanje. Pod vodstvom tesarskega mojstra Štefana Potočnika in zidarskega mojstra Ignacija Kuhleja so izgradili in obnovili hlev za živino, postavili novo ostrešje in uto za steljo in orodje. Pašnik so z žico, s katero je pomagala Zveza slovenskih zadrug, pregradili na tri oddelke, da se paša menja je čim bolj izkoristi. Na pašnik so vrgli znatne količine umetnih gnojil. Del stare trave so pokosili, kjer je zrasla sveža nova trava in se je tam, kjer je bilo prej pokoseno, živina zelo rada pasla. V smeri proti sosedu Fužinarju so iztrebili grmovje, ki je raslo po pašniku. Pastirju so nakazali za njegovo setev drug del zemljišča, dosedanje od njega uporabljeno parcelo pa so posejali s travo.

Navedeno delo je brez dvoma uspeh in korak naprej, kakor sta priznala tudi uradnika okrajne agrarne oblasti inšpektor Kulterer in inženir Mayer, ki sta si stvar ogledala. Letos je bila, kakor tudi drugod, občutna suša in so prevzeli na pašnik le 25 glav živine. S pri-

Slovenska prosvetna zveza naznanja

Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bilčevsu vabi na prireditev, ki bo v nedeljo, dne 7. decembra 1952, ob 14.30 uri pri Miklavžu.

Na sporedu je igra

„LJUDMILA“

Pridite v obilnem številu!

mernim gnojenjem in potrebnim oskrbovanjem pašnika, je pričakovati, da bodo mogli prepati na zadrugnem pašniku do 45 mlade živine.

Pašnik je del pripomočka k uspešni živinoreji, zadruga pa se bo po močni pobudi Zveze slovenskih zadrug in Slovenske kmečke zveze posvetila tudi pažnji živinoreje na splošno. To področje je obširno, zboljšanje kvalitete plemenske živine, vodenje rodovnikov, mlečne kontrole, premije za dobro plemensko živino in podobno. Te uspehe je mogoče doseči le v obliki zadrugništva in s skupnimi naporu bo uspelo dvigniti živinorejo, da bo rentabilna in donosna.

AVGUST ŠENOA

30

Tahi se nato nekoliko pomiri in obišče drugega dne vinograd gospoda Vsesvetičkega na Bukovcu, kjer se je krog odličnih gostov do kasne noči veselil. Tudi Gašper je bil povabljen na veselico, pa se je oprostil, da mu danes ni za družbo, ker ga zelo boli glava in je zdravil svojo bol v prijazni kamriči krčmarice Jage. Zunaj se je že zvečerilo, a Gašper se ni veliko vprašal, ali je svetlo ali mrak, ampak se je zanimal zgolj za sijaj starega vina in ženskih oči. Pravkar je začel svoj Jagi pripovedovati, kako so ga Turki nemilo gnali v ujetništvo, ko zagleda skozi odprto okno glavo banovega vratarja, ki zakriči:

„Hitro pridite domov, plemeniti gospod!“

Gašper se zdrzne, prevrne vrč na mizi in ne da bi slugo dalje spraševal, jadno steče v banovo palačo. Vrata so bila odprta na stežaj. Na dvorišču sta stala dve kočiji, a nikjer ni živ duše. Gašper steče po stopnicah. Na hodniku vidi zbrano služinčad, ki plaka in toži. Gašper se z lakti prerine skozi dvorane, po v sobo in okameni. Sredi velike gročane stoji na zemlji črna mrtvaška krsta, nad katero se je sklonila v črno odeta ženska — banica. Ro-

ke je sklenila, čelo ji je počivalo na krsti, a skozi zamolklo ječanje kdaj pa kdaj obupana vzdikne:

„Joj, joj, Peter, drug moj!“

„Barbara, kaj je, zaboga?“ vzkrikne Alapič in skoči k sestri.

Na bratov glas se banica strese, skoči kriče kvišku, se vrže Gašperju na prsa in zavpije:

„Brat, brat, mrtev je. mrtev! A jaz sem vdovica, uboga vdovica!“

Gašper vede sestro do stola, kamor ječe sede in z objokanimi očmi gleda predse. Molče stoji brat zraven nje in se zagleda v slabi plamen voščene sveče, ki je plapolala na mizi in razprostrala svojo rumeno svetlobo po mrtvaški krsti. Čez dve minuti se pojavita na pragu Tahi in gospa Halena.

„Ali je mogoče?“ vzkrikne Helena in steče k prijateljici. Tahi obstane na pragu, bled ko smrt.

„Ali je mogoče?“ vzdihne banica in vzdigne glavo, „ali je mogoče? Res je, strašna, neizprosna resnica! V tej krsti leži ban Peter mrtev, moj mož, moj mož! Joj meni, joj!“ In dova si pokrije z rokami lice.

„Kako se je to zgodilo?“ vpraša Tahi, ki je bil ves strt.

Banica spusti roke na mizo, dvigne glavo in jame ječeje pripovedovati:

„Svatbo smo srečno opravili. Ko se vozimo po ravnici, nas preseneti huda, ljuta burja. Peter zmeeče name, kar smo imeli s seboj obleke, on pa ostane v sami surki. Karala sem ga zaradi te lahkomišelnosti, a on se mi smeje.

Kasno ponoči dospemo do Čakovca in ležemo spat. Napišemo pismo Gašperju, kar začne Peter tožiti, da ga v prsih bode. Glava mu je gorela ko razbeljeno železo. Začelo se mu je blesti. Propadla sem in poslala po padarja Zrinjskih. Prepozno! Čez tri ure je izdihnil, zdaj pa tu leži mrtev. Mrtev! Joj, moj Bog, mrtev! Ali sem to zaslužila?“

„Gospod Tahi,“ reče polglasno Gašper in se približa susjedskega gospodarju, „prosim vas, bodite nam v tem strašnem času v pomoč!“

„Jaz?“ zamrmra Tahi, „sam bi moral iskati pomoči. Ban Peter Erdedi je mrtev, moji računi so prekržani. Kaj bo zdaj?“

Gašper odvede banico v spalnico. Tahi in Helena sta ostala sama ob krsti. Helena položi roko na moževa ramena.

„Gospod Franjo,“ spregovori tiho, „ali ne pomeni ta krsta za naju prst božji?“

Tahi se zdrzne in srdito odgovori:

„Gospa Helena, zdi se mi, da spet govori iz vas tisti prekleti brdovski pop.“

„Memento mori!“ se zasliši zdajci rezek glas. Vstopi duhoven majhne postave z dolgo črno brado — škof Jurij Draškovič. „Do mojih ušes je prišel glas, da je Vsemogočni v tem usodnem času kraljevini vzorec poglavarja. Prišel sem, da obiščem ta dvorec črne žalosti in molim za dušo pokojnikovo.“ Draškovič poklekne pred krsto in začne naglas moliti in ko naposled jasno in glasno izusti „Amen“, zagradi Tahijsa nekaj za srce.

* „Pomni človek, da bo treba umreti.“

XV.

Medtem ko se je nad Zagrebom razlegal turobni glas zvona in oznanjal, da je kraljevina izgubila bana, sta sedela v brdovškem župnišču dva človeka, domači župnik Ivan Babič in neki posvetni gospod visoke in vitke postave in rjavih bistrh oči; obraz, ki je bil krepak in odkritosrčen, so mu krasili dolgi brki. To je bil Štefan Grdak iz Filetinca, križevski plemič, ki ga je poslal kralj Maksimilijan.

„Hvala vam, častiti gospod,“ reče plemič duhovni, „za vašo sporočila, kaj se tu dogaja. Presvetli kralj me je poslal nalašč semkaj zato, da v imenu njegove uprave upravljam Heningovičino polovico imetja, dokler ta pravda ne bo končana“. Niti manj ne dvomim, da

* V tem času, to je proti koncu 16. stoletja, je začela oblast veleplemstvo spričo naraščanja bogatejšega meščanstva počasi propadati, kar so vladarji izrabili v to, da so začeli korak za korakom prikrajevati plemiške posebne pravice, s čimer se je naravno okoriščala tudi kmečka množica. Vendar so od tega družbenega razvoja imele v prvi vrsti korist vladarske dinastije, ki so večale svoje premoženje in moč ter se kmalu povzpele do absolutne premoči v državi, tako imenovani vladarski absolutizem, ki je dosegel svoj višek v 17. in 18. stoletju ter se obdržal do polovice 19. stoletja. Kmečki razred pa se je kolikor toliko osvobodil tlačanstva, čeprav v zelo omejenem obsegu, v avstrijskih deželah šele po reformah Marije Terezije in Jožefa II. (1765—1790), ki je odpravil tlačanstvo, pa obremenil kmetstvo z odkupom.

ZA GOSPODINJO IN DOM

Znanje, okus in spretnost pri oblekah

Vsaka žena-gospodinja se zaveda, da se nje-
no znanje, okus in spretnost ne kažejo samo
v opremi in čistoči doma, ampak tudi na oble-
kah in perilu vseh domačih, zlasti otrok. Če-
tudi nam obleke šivajo izven doma, je dolž-
nost gospodinjice, da pazi na kvaliteto blaga
pri nakupovanju ter svetuje barvo in kroj. Za
to si pa mora gospodinja pridobiti potrebno
znanje, da zna čim bolj izkoristiti vse možno-
sti in zmanjšati izdatke svojega gospodinjstva.
Z malo denarja in veliko spretnosti se lahko
človek lepo obleče, res pa je tudi obratno, da
je lahko neokusno in nerodno oblečen, čeprav
potroši za to dosti denarja.

Obleka štiti telo pred mrazom in preveliko
vročino, služi nam pri delu ali pa jo oblačimo
za slovesne priložnosti. Pri izbiri moramo gle-
dati, da bo obleka služila svojemu namenu.
Zato za vsako od teh potreb izberemo drugo
vrsto blaga, toda obleka mora biti vedno prak-
tična, udobna in okusna.

Pri izbiri blaga ne sme voditi želja do-
padljivosti ali modnega kinčenja, ampak le
dober okus, praktičnost in trpežnost blaga. Po-
sebnost za žene velja pravilo, naj ne bo nič
preveč kričevega, ampak skladna, umerjena
barva in enostaven kroj. Preveč naborkov, pi-
sanih okraskov v kričevih barvah in širokih
pentelj ne naredi obleke okusne! Enostavnost
in skladne barve delujejo vedno mnogo bolj
sveže in kažejo dosti smisla za lepoto.

Obleka mora biti udobna. Sešita mora biti
tako, da ne ovira telesa pri svobodnem giba-
nju. Pri moških ne sme biti preozek ovratnik
na srčici, ker ovira krvni obtok, ženske pa ne
preveč stisnjene v pasu, kajti s tem je ovira-
no dihanje in svobodno gibanje. Nezdravo je
tudi nositi gumijaste podveze, ker se zaradi
stiskanja širijo žile in noge otekajo.

Ljudje so včasih prepričani, da je obleka
bolj topla, če se telesa tesno oprime. Toda to
ne drži. Med obleko in telesom mora biti ne-
koliko prostora, tako da nas od telesa segreti
zrak bolje ščiti od zunanje temperature. Ra-
zen tega pa se tesno oprijeta obleka hitreje
trga in nas ovira pri gibanju. Toda tudi pre-
velika obleka ni dobra. Starši se pogosto mo-
tijo, ko rečejo pri kupovanju obleke ali čevl-
jev za otroke: „Naj bo veliko, da bo še za
drugo leto!“ Otroci res hitro rastejo, toda prav
tako hitro tudi trgaajo. Predolgi plašč, zavijani
rokavi in nogavice se na pregibu veliko hitre-
je strgajo, preveliki čevlji pa otroka ovirajo
pri pravilni hoji in trgajo nogavice.

Za delo je najboljša obleka iz močnega plat-
na, ker je močnejša od volnene ali bombažne,
laže se pere in telo se v njej bolje zrači. Zato
so zelo praktične enodelne delovne obleke (pa-
jaci), ki jih lahko oblečemo same ali čez dru-
go obleko. Tudi gospodinja ima svojo delovno
obleko, predpasnik, s katerim prihrani veliko
obleke in pazi na snago.

Volnene obleke moramo pogosto čistiti in
krtačiti, platnene pa prati. Tega ne delamo sa-

mo zaradi higijene, ampak tudi zato, da nam
obleka dalj časa traja.

Poleg tega ima le redka gospodinja lahko
vedno pri roki krojača ali šiviljo, ki bi pokr-
pala, prekrila ali popravila njeno obleko ali
obleke njenih domačih. Prav gotovo je, da bo-
do vsi lepše, bolj okusno in v redu oblečeni,
če bo znala gospodinja sama opraviti majhne
popravke. S tem bo tudi svojemu gospodinj-
stvu prihranila marsikateri izdatek, kar ni maj-
hne važnosti.

Preberite tudi to

Večkrat naletimo na prav surove odnose, ki
niso dostojni človeka. Posebno obsojanja vre-
den je odnos do mater. Kolikokrat jih vidimo
težko obložene s torbami, paketi itd., kako se
trudno naslanjajo na stene železniške vago-
na, tramvaja ali avtobusa, pred njimi pa se-
dita mladi fant in dekle in se ne ganeta. „Saj
sem plačal, kakor ona“, je slab odgovor, ali
„Kdor prej pride, prej melje“. Ti izgovori pri-
čajo o neotesanosti, da celo o posurovljenem
odnosu do svojega bližnjega, zlasti pa še do
starejšega človeka. Na nas je, da poučimo te
zanemarljive mlade ljudi, kako naj se vedejo v
takih primerih. Kjer koli sedijo in vidijo, da
starejši ljudje, zlasti pa matere z otroki, nima-
jo prostora, naj se takoj umaknejo in jim po-
nudijo svoj prostor. Ko izstopijo iz tramvaja,
železnice ali avtobusa naj pomagajo takim lju-
dem izstopiti. Primimo otroka za hip, da bo
mami lahko izstopila, ne da bi sebe in otroka
izpostavljala nevarnosti, da se telesno poško-
dujeta. Kadar hodimo po cesti, umaknimo se
starejšim ljudem in materam z otroki. Pri
stopnicah grede jih pustimo pri zidu, pri vho-
du v urade ali stanovanja jih pustimo naprej.
Če jih vidimo težko obložene, pomagajmo
jim, vzemimo paket, torbo ali kovček in sto-
pimo z njimi tistih nekaj korakov do cilja. Če
opazimo, da jim je kaj padlo na tla, jim po-
berimo. Vse to ni tako težko, da bi se ne da-
lo z malo dobre volje in prizadevanjem storiti.

Zdaj pa še eno vprašanje. Večkrat smo pri-
ča, kako nespodobno se vede naša mladina:
preklinja, se surovo šali, predmet pogovora so
kaj pogosto opolzke opazke in kvantarska na-
migavanja. Tisti mladi ljudje, ki se celo po-
stavljajo s takim vedenjem, so vredni ne samo
preziranja, ampak tudi pomilovanja. Prav go-
tovo je to rak-rana vojnih in povojnih razmer,
v katerih je ta mladina rastla in se razvijala,
da je tako posurovela. Ne hodimo ravnodušno
mimo tega, ne da bi storili vsega, kar je v
naši moči, da bi se vse to še v pravem času
popravilo. Skrbimo za vsebino vzgoje, iz ka-
tere naj bi črpala naša mladina. Ta vsebina
mora biti bogata, zanimiva in mora prijeti
mladim srcem. Noben trud ni prevelik, da bi
tega vprašanja ne skušali rešiti. Od tega za-
visi zdravo čustvovanje in mišljenje dobronar-
nega dela naše mladine.

bo gospa pravdo vsaj na polovico dobila, ker
je to njena dediščina, katero ji je Tahi ugra-
bil po krivici. Poznajo ga, tega gospoda
vrhovnega konjušnika tudi na dvoru, da je div-
jak, kateremu ni para, in jaz se bojim od nje-
ga še veliko zla, čeprav je kralj nekoliko bolj
pravičen, kakor so njegovi lakomni svetovalci,
ki jih je znal Tahi v imenu prijateljstva pridobi-
ti na svojo stran. Moram tudi resnici na lju-
bo priznati, da ti gospodje niso radi uvedli te
začasne oskrbniške državne uprave, pa so se
vdali, ker se boje, da ne bi zopet tekla kri.
Mogoče, toda pristali so nanjo pač v prvi vrsti
zaradi tega, ker bodo za časa tečasne upra-
ve pobirali zlate dohodke od nje, saj veste, da
je državna blagajna vedno prazna. — Nimam
v tem kraju znanec razen vas, ki vas od mla-
dih nog poznam kot poštenjaka. Zato sem pri-
šel k vam, da vas prosim, bodite mi pri tem
težkem poslu v pomoč, ker bi v tem morebiti
kratkem času, ko bom tu uradoval, rad spet
uvedel red in zakonitost, ki, kakor slišim, pod
Tahijem ne cvete.

„Ne cvete, žalibog,“ potrdi župnik. „Bog
mi je priča, gospod Štefan, da sem sporočil
golo resnico in hvalim Boga, da ste prišli, ker
kraljevega človeka bodo pač morali poslu-
šati.“

„Ne vem, če ga bodo res,“ odgovori Grdak
in otesa z glavo, — „ko sem prišel danes zju-
traj na Susjed in se legitimiral s kraljevim pi-
smom, mi je začela Tahijeva služinčad že na
prvi mah metati med noge polena; Peter Pe-
tričević mi noče izročiti ključev, vsi me gle-

dajo po strani in se me ogibljejo, jaz pa sem
stal ko grešnik pod vešali. Toda gospoda se
moti. Grdak se ne da preslepiti od nobene go-
spodičine. Ne popustim in grem ravno pot.“

„Tako je tudi prav, gospod Štefan; to je
edini način, kako si boste pridobili ugleda.
Posebno pa vam priporočam to siromašno ljud-
stvo, ki pod Tahijem poti krvavi pot. Pri svo-
jem poštenju vam zagotavljam, da človek še ni
videl takih grozot, kakršne morajo prenašati
Tahijevi tlačani. Saj so vsi velikaši nasilneži,
to jim je v krvi in tako so od vekov navajeni,
toda Tahi je tak, kakor da ni prejel svetega
krsta in kakor da nosi v prsih namesto srca
kamen. Kaj nisem vsega izkusil! Ne mešam se
rad v gosposke zadeve, toda duhovnik sem in
se hočem nočes moram, kajti, kdo bo branil
čredo volkov, ako ne pastir? Ponižal sem se
zaradi ljudstva več ko enkrat. Spovednik sem
gospe Helene Tahijeve, pa sem jo večkrat
ostro prijel in jo karal; Helena, čeprav je
tudi silovite narave, ima nekaj srca in zdi se,
da se je moji opomini počasi prijemala. a Fer-
ko Tahi je zver in ves okraj ga preklinja. Kar
sem živ, nisem videl takega nečloveka, ki mu
je največja slast mučiti do smrti ubogo ljud-
stvo. Povedal sem vam kaj je počel z Mogai-
čem, s Štefanom in Sabovim in tudi druga
njegova zločinstva sem vam razodel, toda to
niti polovica ni. Kmet ni varen na svoji zem-
lji, zakaj Tahi je zmožen človeka spoditi z
grunta brez vsakega razloga in si osvoji kme-
čko posestvo sam ali ga podari svojim zločin-
skim slugam in pajdašem. Davke je povišal

Potrebuješ goveje meso, prekajeno slanino,
popper, sol in mast.

Goveje mesto brez kit in maščobe razreži v
tanke zrezke ali podolgaste rezine. Potrosi jih
s soljo in poprom, položi nanje nekaj tankih
rezin prekajene slanine, zrezke zvij in poveži
z belo nitjo ali zašpilji z zobotrebecem. Pova-
ljaj jih v moki in v vroči masti hitro peči. Na-
to jim prilij malo vrele juhe ali vode in pusti,
da se v tem počasi dušijo. Preden jih daš na
mizo, jim odstrani nitke, zloži na krožnik ali
v skledo in polji z omako. Omaka ne potre-
buje nobenih drugih dodatkov, ker je sama
po sebi dovolj okusna. Čas priprave traja pri-
bližno pol ure. Dobre zvitke dobiš tudi, če
vzameš namesto prekajene slanine kisle ku-
marice iz kozarcev, jih dobro zrežeš, potreseš
po pripravljenih zrezkih, jih zviješ in delaš,
kakor je že povedano.

Praktični nasveti

Duh po tobaku izgine iz sobe, če razredčiš
malo klorovega apna v kisu in postaviš posodo
s to raztopino v sobo. Okna zapri! Ko čez ne-
kaj ur odpreš okna, izgine duh po tobaku tudi
iz tkanin, čeprav so se ga navlekli v dolgih
tednih.

*

V sobah, kjer gorijo petrolejke, občutimo
neprijeten duh in dim. To preprečimo na ta
način, če obesimo iznad petrolejke v gotovi
razdalji gobo, ki je namočena v kisu. Gobo je
treba večkrat oprati, posušiti in ponovno na-
močiti v kisu.

RADIO-PROGRAM

RADIO CELOVEC

Dnevne oddaje razen ob sobotah in nedeljah:
6.20 Jutnja glasba — 8.15 Kaj kuham danes?
— 8.30 Pozdrav zate — 9.05 Želje poslušalcev —
10.15 in 15.00 Šolska oddaja — 11.45 Za podo-
želsko ljudstvo — 12.00 Opoldanski koncert —
14.10 Kar si želite — 17.10 Popoldanski koncert.

Poročila dnevno ob: 7.00, 8.00, 12.30, 17.00,
20.00 in 22.00.

Sobota, 6. december:

8.45 Pa zaplešimo! Kar športnika zanima —
11.00 Veder dopoldne — 14.30 Zeli si kaj! —
15.15 Kulturno zrcalo tedna — 16.15 Filmski ma-
gacin — 17.10 Muzikalični pogovor — 17.40
Philips-revija — 18.30 Literarno-glasbena oddaja:
„Iz stvaritve koroške pesnice Milke Hartmanove“
— 20.15 Športna poročila — 20.20 „Vse posluša“

Nedelja, 7. december:

7.15 Pester glasbeni spored po željah poslušal-
cev — 8.10 Kmečka oddaja — 9.06 Glasba na
nedeljsko jutro — 10.00 Maša — 11.15 Lepe me-
lodije — 12.45 Kulturno zrcalo tedna — 14.00
Ura Gradiščanske — 14.24 Štajerska narodna
glasba — 14.45 Pozdrav za mesto in deželo —
17.30 Sport in glasba — Mala nedeljska revija —
19.00 Katastrofe in človeške usode — 20.15
Športna poročila — 20.20 Teden lahke glasbe —
21.36 Kriminalna uganka.

proti zakonu za polovico, na vsakem imetju je
dal postaviti vešala, ter pravi, da mu obed ni
sladek, ako ni videl, kako se je kakšno kme-
čko pseto gugalno na vrvi. Skratka, tu nima-
mo ne sodišča, ne postave, ne duše, ne Bogal!
Naše ljudstvo nima zlega srca, dobro je ko
kruh, toda ima vročo kri in nezaupno je, ker
vidi, da je gospoda, ki mu je usojena za go-
spodarja, hujša od volkov in Turkov in da ti-
sti, ki bi morali narodu prednjačiti po vrlihah
in ga učiti ter omike vaditi, gazijo vse, kar je
človeku sveto. Ali se je potem čuditi, če
ljudstvo iz obupa podivja, in bojim se, da bo
mnoge zbolela glava, ako se pod tlečo žerjav-
nico ne vname požar, ki bi ga mogla pogasiti
le blaga in pravična roka.“

„Tudi jaz sem plemič,“ odgovori Grdak,
„toda moja zibel ni stala v visokem kamnitem
dvorcu, temveč pod lesenim stropom skromne-
ga slivarja. Prisegam vam, spoštovani gospod,
da bom to ubogo ljudstvo, ki nosi božjo podo-
bo ko mi, branil do zadnjega.“

„Bog vam plačaj,“ reče Babič.

„Pa mi recite, kakšni so Gregorjanci?“ vpra-
ša Grdak.

(Dalje)

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc
Petek. Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec,
Gasometergasse 10. Telefon 16—24. Za vsebino
odgovarja: Rado Janežič. Tiska: Kärtner Druck-
und Verlagsgesellschaft m. b. H., Klagenfurt. —
Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt, 2,
Postschließfach 17.

URADNE OBJAVE

Uredba o deviznih predpisih

Avstrijska narodna banka je izdala novo uredbo
o določbah deviznih predpisov za potniški ob-
mejni promet.

Tuzenci morejo brez posebnega dovoljenja
tudi nadalje pri vsakem prekoračenju meje vzeti
za potne namene v inozemstvo:

1. Tuzemske vrste denarja do 1000 šilingov;
2. v okviru skupnega zneska do protivednosti
30 šilingov tudi inozemske denarne vrste;
3. pri avstrijskih denarnih kreditnih zavodih v
tuzemstvu plačljive na šilinge glaseče se kredit-
na pisma ne glede na višino vpisanega zneska.

Tuzenci smejo pri povratku v Avstrijo uvoziti
na osebo:

1. Tuzemske denarne vrste do 1000 šilingov;
2. inozemska plačilna sredstva v neomejenem
znesku;
3. pri avstrijskih kreditnih zavodih plačljiva na
šilinge glaseča se kreditna pisma ne glede na vi-
šino vpisanega zneska.

Inozemski in tuzemski obmejni prebivalci, ka-
kor prometni uslužbenci smejo izvažati:

1. brez dovoljenja avstrijske narodne banke tu-
zemske denarne vrste do 100 šilingov pri vsakem
prekoračenju meje, mesečno vendar do največ
1000 šilingov;
2. v okviru zneska 100 šilingov tudi denarne
vrste do 10 šilingov v valuti dežele, v katero pre-
koračijo mejo.

Na meji izstavljena potrdila, tudi skupna pot-
rdila družinskih potovanj, veljajo tri mesece od
dneva izstavitve.

Poslovni časi v trgovinah v decembru 1952

Urad koroške deželne vlade je za mesec
december 1952 določil naslednji poslovni čas:
Trgovine, vključno trgovine obrtnih izdelkov,
na področju Koroške morejo biti med časom
od 3. do 31. decembra 1952 odprte tudi v sre-
dah popoldne, v Velikovecu, ker je v sredah
tržni dan, pa v četrtkih popoldne od 14. do 18.
ure. Trgovine morejo biti odprte tudi v nede-
ljo 14. XII. od 9. do 13. ure in v nedeljo,
21. XII. od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

Ponedeljek, 8. december:

10.15 Mali koncert — 11.00 Ženska oddaja —
11.15 Veder dopoldne — 14.30 Slov. poročila in
objave. Teden in mi. Mojstri besede — 15.00 Sv.
Miklavž vstopi! — 16.30 Za bolnega in osamlje-
nega — 17.55 Vsakega zanima! — 20.15 2. zaso-
danje avstr. avtorjev in komponistov v St. Vidu
na Glini.

Torek, 9. december:

10.45 Iskalna služba — 11.00 Pozdrav za mesto
in deželo — 13.45 Melodije od Tschalkowskyja
— 14.30 Slov. poročila in objave. Zdravniški ve-
dež. Kmetijska oddaja — 15.30 Za ženo in dru-
žino — 16.50 Pripovedovanje — 18.30 Slovenske
pesmi in glasba — 19.15 Velika šansa — 20.15
Opereta — 22.15 Športniki pred mikrofonom.

RADIO LJUBLJANA

Dnevne oddaje razen ob sobotah in nedeljah:
5.30 Dobro jutro dragi poslušalci! — 7.00 Radijski
koledar in pregled tiska.

Poročila dnevno ob: 5.45, 6.30, 12.30, 15.00,
22.00 — 19.00 Radijski dnevnik.

Sobota, 6. december:

12.00 Opoldanski koncert — 12.40 Od melodije
do melodije — 13.00 Jezikovni pogovori — 13.50
Kulturni pregled — 14.00 Hrvatska narodna
glasba — 14.40 Zabavni zvoki — 15.10 Slavni so-
listi v operah — 16.00 Po naši lepi deželi — 16.40
Slovenske narodne pesmi — 17.00 Filmska glasba
— 17.20 Za pionirje — 17.40 Poje ljubljanski ko-
morni zbor — 19.40 Operetne melodije — 20.30
45 veselih minut — 21.15 Kar po domače...

Nedelja, 7. december:

6.00 Budnice — 8.15 Zabavna glasba — 9.10
Narodna glasba — 10.00 Dopoldanski koncert —
11.15 Orkestralna glasba — 12.00 Oddaja za Be-
neške Slovence — 12.15 Slovenske narodne pe-
smi — 12.40 Zabavna glasba — 13.00 Zeleti ste
— poslušajte! — 15.10 Kammond orgle v ritmu
— 15.30 Za naše kmetovalce — 15.40 Polke, val-
čki in mazurke — 16.00 Igra godba na pihala
Ljubljanske garnizije — 16.30 Radijska igra —
17.30 Promenadni koncert — 18.15 Veseli sloven-
ski napravi — 19.40 Filmska glasba — 20.00 Od-
lomki iz opere — 21.00 Melodije in ritmi.

Ponedeljek, 8. december:

12.00 Lahka glasba — 12.40 Zabavna glasba —
13.10 Fantje so po vasi šli... — 14.00 Igrajo ve-
lički in mali zabavni orkestri — 14.40 S pionirji
po glasbenem svetu — 15.10 Rapsodije Johanna
Brahmsa in Franza Liszta — 15.30 Šolska ura za
nižjo stopnjo — 17.00 Roman — 17.15 Zabavne
melodije — 17.45 Tečaj francoskega jezika —
18.00 Popularne melodije igra orkester Antonini
— 18.30 Jezikovni pogovori — 18.40 Poje Mari-
borski komorni zbor — 19.40 Igra Ljubljanski
plesni sekstet — 20.00 Okno v svet — 20.10 Sim-
fonični koncert orkestra slovenske filharmonije.

Torek, 9. december:

11.00 Šolska ura za nižjo stopnjo — 11.30 Šol-
ska ura za višjo stopnjo — 12.00 Pester opoldan-
ski spored slovenske glasbe — 12.40 Med glasbe-
nim sporedom kulturni drobiž — 14.00 S pesmijo
po Jugoslaviji — 15.30 Klavirska glasba skozi sto-
letja — 16.00 Popoldanski koncert — 17.00 Špor-
no predavanje — 17.45 Tečaj angleškega jezika —
18.00 Pojo naši zbori in ansambli — 18.30
Kulturni pregled — 18.40 Orkestralna glasba —
19.40 Igra Srečko Dražil s svojim orkestrom —
20.00 Predavanje iz vzgoje otrok — 20.15 Scene
iz oper — 21.00 Literarna oddaja — 21.20 Ve-
dra zabavna in plesna glasba.